

3. Sastanak Upravnog odbora za realizaciju projekta izrade Programa upravljanja obalnim područjem (CAMP) za Bosnu i Hercegovinu i gostiju

Z A P I S N I K

III. sastanak „Upravnog odbora za realizaciju projekta izrade Programa upravljanja obalnim područjem (CAMP) za Bosnu i Hercegovinu“ održan je u Sarajevu 5.5.2022. godine u prostorijama Ministarstva za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose BiH (sala B101) s početkom u 10.00 sati. Sastankom je, sukladno Aneksu Sporazuma, predsjedavao gosp. Senad Opršić, šef odjela za okoliš u MVTEO BiH.

Sastanku su bili nazočni:

- **Članovi UO:**
 1. Senad Opršić, predsjednik UO
 2. Marko Prem, član
 3. Zdravko Buljeta, član
 4. Sabina Šahman – Salihbegović, član
 5. Dr.sc. Svjetlana Stanić – Koštroman, član
 6. Božo Mustapić, član
- **Nacionalni koordinator projekta,** Josip Njavro, mag.oec.
- **Gosti:**
 1. Željka Škaričić, ravnateljica ureda PAP/RAC u Splitu.
 2. Prof. dr Azrudin Husika, Univerzitet u Sarajevu
 3. Senida Džajić-Rghei, dipl.inž.građ, Institut za hidrotehniku d.d. Sarajevo (HEIS)
 4. Velena Đukić.

Sastanku nije nazočio član gosp. Tarik Kupusović.

Na početku je gosp. Opršić pročitao i obrazložio predloženi Dnevni red (Prilog 1), na koji nije bilo primjedbi, te je jednoglasno usvojen. Zatim se pristupilo radnom dijelu sastanka po točkama Dnevnog reda.

Ad 1. Usvajanje Zapisnika s prošle sjednice Upravnog odbora

Na Zapisnik s prošle sjednice Upravnog odbora nije bilo primjedbi i Zapisnik (Prilog 2) je jednoglasno usvojen.

Ad 2. Izvještaj o tijeku implementacije CAMP projekta

Gosp. Senad prelazi na drugu točku dnevnog reda te poziva nacionalnog koordinatora Josipa Njavru da se obrati prisutnima te ih nakon pozdrava obavještava o poduzetim radnjama i napretku u svrhu implementacije CAMP-a.

Ad 2.1. Izvještaj o dosad izvršenim aktivnostima

Pod ovom točkom Dnevnog reda Predsjednik UO je dao riječ nacionalnom koordinatoru gosp. Njavri, koji je na početku sve nazočne pozdravio, te se potom zahvalio svim članovima UO na vrlo kvalitetnoj suradnji i potpori u dosadašnjoj realizaciji projektnih aktivnosti, a posebno gosp. Marku

Premu – MAP koordinatoru, gosp. Senadu Opraviću – predsjedniku UO, kao i ravnateljici ureda PAP/RAC-a u Splitu, gđi Željki Škaričić, te gosp. Tariku Kupusoviću.

Gosp. Josip Njavro je istaknuo da je CAMP projekt u završnoj fazi realizacije, te je istaknuo važnije aktivnosti i događanja po svim aktivnostima i podaktivnostima od II. sastanka UO održanog 24.9.2021. godine u Neumu naglasivši da je većina planiranih aktivnosti i podaktivnosti do sada realizirana, a u tijeku je realizacija preostale aktivnosti „**Infrastruktura prostornih podataka / informacijski sustav / upravljanje podatcima**“ pod okriljem ureda INFO/RAC-a, te podaktivnosti „**Morska staništa i zaštićeno morsko područje**“ po okriljem ureda SPA/RAC-a, gdje je u tijeku odabir konzultanta. Nacionalni koordinator je također istaknuo da je u suradnji s uredom PAP/RAC-a predložen i termin završne konferencije CAMP projekta, a to je 13.9.2022. godine.

Gosp. Senad Opravić je potom obavijestio nazočne da je zamolio predstavnike Ambasade Japana za pomoć oko nabave potrebne opreme definirane **Nacionalnim planom za nepredviđene slučajeve onečišćenja mora Bosne i Hercegovine** i da se radi aktivno na usvajanju navedenog plana. Zatim je istaknuo da se treba zauzimati za implementaciju CAMP projekta i svih njegovih dijelova, kao i raditi na donošenju Zakona o moru i praćenju svih ekoloških ciljeva definiranih IMAP-om (Integrirani program monitoringa i procjene Sredozemnog mora i obale) naglasivši da zbog složenosti administrativnog uređenja države Bosne i Hercegovine treba tražiti najjednostavnije načine i mehanizme za realizaciju navedenih aktivnosti.

Gosp. Marko Prem je uzeo riječ i istaknuo da je jako bitno da **Nacionalni plan za nepredviđene slučajeve onečišćenja mora BiH** bude što prije usvojen, jer EUSAIR i REMPEC već rade na povezivanju nacionalnih planova u sub regionalne planove, te bi bilo dobro da i Bosna i Hercegovina bude uključena u ove procese, jer je naglasak na međusobnoj suradnji država koje mogu biti pogodene problemima ove vrste, a preduvjet je usvojen Nacionalni plan.

Ad 2.2. Prezentacije projektnih dokumenta:

- Zatim je Predsjednik UO pozvao **Velenu Đurić** prezentirati dokumente izrađene u okviru aktivnosti „**Institucionalni mehanizam za IUOP** (Integrirano upravljanje obalnim područjem)“:
 - „Analiza bosanskohercegovačkog pravnog okvira u odnosu na odredbe Mediteranskog ICZM protokola“
 - “Mehanizam koordinacije za IUOP u BiH“
- Predsjednik UO je zatim pozvao **Azrudin Husika** prezentirati dokument izrađen u okviru aktivnosti „**Prilagodba na klimatske promjene**“:
 - “Prilagodba klimatskim promjenama: obala – zaleđe“,
- Potom je Predsjednik UO pozvao **Senidu Džajić-Rghei** prezentirati dokument izrađene u okviru aktivnosti „**Monitoring morskog i obalnog okoliša**“:
 - "IMAP BiH".

Ad 3. Razmatranje izvještaja

Nakon prezentacija Predsjednik UO je otvorio raspravu, te je istaknuo da članovi UO mogu svoje komentare poslati konzultantima ili koordinatoru gosp. Josipu Njavri u roku od 15 dana od dana zaprimanja Zapisnika s ovog II. sastanak UO, kao i svih priloga.

Gosp. Senad Opravić je istaknuo da bi bilo dobro da se po pitanju implementacije IMAP-a u BiH donesu potrebni akti na razini Federacije kako bi se Zavod za javno zdravstvo FBiH mogao aktivnije uključiti u praćenje postavljenih indikatora.

Gđa. Sabina Šahman – Salihbegović je komentirala da bi bilo da se potrebni zakoni ipak donesu na razini države. Zatim je postavila pitanje načina i mogućnosti implementiranja dijelova CAMP projekta nakon što on bude usvojen, napominjući da je potrebno osigurati stabilne izvore financiranja kako implementacija ne bi postala upitna.

Gosp. Senad Oprashić je zatim predložio održavanje jednog skorog sastanka na kojem bi predstavnici uključenih institucija u izradu CAMP projekta raspravili o načinu i mogućnostima implementacije mjera i aktivnosti koje CAMP predviđa.

Gosp. Josip Njavro je zatim istaknuo da će po završetku projekta svi dokumenti biti objedinjeni u završnom izvještaju i da Aneks Sporazuma za izradu CAMP-a predviđa i razdoblje od 2 godine monitoringa, analize i ocjene implementacije CAMP-a za što je nadležno Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, te je upozorio i na vjerljivne probleme u implementaciji s obzirom na vrlo složenu političku situaciju u državi.

U kasnijoj raspravi je naglašeno da svi članovi Upravnog odbora imaju obvezu izvjestiti svoje nadležne u institucijama koje osobno predstavljaju, kako bi isti bili upoznati s tijekom realizacije projekta i problemima s kojima se suočavamo.

Gđa. Željka Škaričić je istaknula važnost uspostave koordinacije i komunikacije među različitim institucijama različitih razina vlasti u BiH, koje je ovaj projekt inicirao, a koje imaju određene nadležnosti nad morskim i obalnim okolišem. Zatim je istaknula da je jednako važno da se na području lokalne zajednice i županije, odnosno prostora na koji se sam projekt odnosi, što prije pokrenu aktivnosti koje CAMP predviđa za što imaju i imat će na raspolažanju sredstva iz različitih izvora (EU, GEF, EUSAIR, MAP...), a ovi dokumenti su odlična i potrebna podloga za apliciranje uz napomenu da i država i njene institucije trebaju dati svoj doprinos kroz donošenje potrebnih zakona i odluka, kao i sufinanciranja. Potom je izrazila veliko zadovoljstvo uspostavljanjem određenog odlika vertikalne upravljačke strukture u državi, kada je u pitanju obalno područje.

Gosp. Marko Prem je napomenuo da su sve aktivnosti i podaktivnosti u CAMP-u proizile iz analize koja je prethodila ovom projektu, te su obrađene teme (turizam, klima...) koje se ne rješavaju kratkoročno i jednokratno nego dugoročno, a CAMP daje mjere i preporuke koje političari moraju prepoznati i usvojiti te provoditi, jer one mogu značajno poboljšati stanje okoliša i uvjete života stanovništva.

Gđa. Željka Škaričić je zatim posebno istaknula da bi trebalo raditi na jačanju „upravljačkog mehanizma“ koje bi trebao biti glavno koordinacijsko tijelo za sve aktivnosti vezane uz obalno područje ističući pozitivni primjer susjedne Republike Hrvatske.

Gosp. Senad Oprashić je također izrazio zadovoljstvo dosadašnjim tijekom izrade CAMP projekta te napomenuo da će sve biti definirano u završnom dokumentu u smislu implementacije CAMP projekta i da bi općina Neum trebala dostaviti listu projekata koje želi realizirati, jer se uvijek može negdje aplicirati... npr. GEF je trenutno u fazi prikupljanja/nominiranja projekata za sufinanciranje.

Na pitanje gđe Željke Škaričić o tijeku ratifikacije ICZM protokola gosp. Senad Oprashić je rekao da je pri kraju proces prikupljanja svih potrebnih suglasnosti i akata potrebnih za kompletiranje dokumentacije formalno potrebne za pokretanje postupka ratifikacije.

Gđa. Željka Škaričić je istaknula da državu više košta ne usvajanje/ratificiranje protokola nego ratificiranje, jer ratificiranjem protokola se otvaraju vrata prema mnogim donatorima i mnogim izvorima sredstava, a državu košta samo onoliko koliko ona može u određenom trenutku ili za određeni projekt ili projekte izdvojiti finansijskih sredstava.

Gđa. Sabina Šahman – Salihbegović je napomenula da bi možda općina Neum kao izravni korisnik CAMP projekta mogla i izravno nominirati projekte prema Federalnom ministarstvu okoliša i turizma na *Jedinstvenu listu prioritetnih infrastrukturnih projekata za sektor okoliša u Bosni i Hercegovini*.

Dr.sc. Svjetlana Stanić – Koštroman je pohvalila konzultante na izvrsnim prezentacijama i osvrnula se na mehanizam koordinacije ocjenjujući ga „preglomaznim“, ali s obzirom da je privremeni trebamo pričekati i vidjeti kako će se isti pokazati u praksi.

Gosp. Senad Oprashić je potom pojasnio kako je uopće i u kojim okolnostima definiran „privremeni mehanizam koordinacije“, odnosno njegovi sastavni dijelovi, uz napomenu da je potrebno za ovo tijelo definirati kakvu ulogu ima i koje ovlasti i da bi ga „netko“ trebao i formalno, zakonski uspostaviti.

Gđa. Željka Škaričić je istaknula da je velika važnost ovoga tijela, jer umrežava mnoga sektore državne uprave, te može dati odgovore na mnoge probleme koji se mogu pojavit.

U raspravi je naglašeno da predloženi „mehanizam koordinacije“ može biti ne samo za IUOP (ICZM) protokol, nego i za Barcelonsku konvenciju općenito.

Gosp. Josip Njavro - nacionalni koordinator projekta je kazao da „glomaznost privremenog mehanizma koordinacije“ uzrokuje složeno državno uređenje i da je vrlo važno da sve razine vlasti u BiH budu uključene i da svi odgovorni s obzirom na nadležnosti budu pravovremeno i pravilno informirani na svim razinama. Zatim je izrazio mišljenje da ako prethodno navedeno ispunimo neće biti problema u implementaciji odredbi Barcelonske konvencije, odnosno njenih protokola.

Gosp. Marko Prem je zatim rekao da bi bilo dobro da ovaj mehanizam koordinacije uđe u finalni dokument koji će usvojiti Vijeće ministara BiH, čime će dobiti i formalnu potvrdu za uspostavu, a kasnije se može dodatnu urediti nekim aktom uz napomenu da finalni dokument ne bi trebao biti preopširan.

Gosp. Senad Oprashić je pozvao ured PAP/RAC-a da pomogne oko definiranja uloge „mehanizma koordinacije“, što su gđa. Željka i gosp. Marko prihvatali.

U 13,00 sati je član Upravnog odbora gosp. Zdravko Buljeta napustio sastanak.

Ad 4. Prijedlog aktivnosti za sljedeće razdoblje

a) Zakon o obali i moru

Gosp. Marko Prem je rekao da PAP/RAC spreman pomoći da se ovakav zakon, koji bi objedinio sve elemente vezane za more i obalu uvažavajući i sve direktive Europske unije, pripremi.

Gosp. Senad Oprashić je istakao da bi za pripremu ovakvog zakona trebalo angažirati eksperte iz različitih oblasti, kako bi nacrt zakona bio što kvalitetniji, a u pripremi nacrta bi uz eksperte svakako sudjelovali i predstavnici relevantnih institucija Bosne i Hercegovine.

U kasnijoj raspravi je **gđa. Željka Škaričić** istaknula da u okviru GEF projekta, koji je u tijeku, postoji mogućnost da se osigura pravna potpora za pripremu Nacrta Zakona o moru i obali i šteta bi bila to ne iskoristi. Trenutno se po navedenim projektom radi i analiza obalnih zakona država Mediterana kako bi se utvrdili zajednički elementi koji bi ostalim državama poslužili kao okvir za donošenje ovog zakona.

Gosp. Senad Oprashić je kazao da će se izrada navedeno zakona staviti u Plan rada Vijeća ministara za sljedeće razdoblje i da će se na tom aktivno raditi.

b) Finalna konferencija projekta

Gosp. Josip Njavro - nacionalni koordinator projekta je kazao da je u pripremi ovog sastanka s gosp. Markom Premom i gosp. Senadom Oprashićem dogovoren prijedlog termina održavanju završne konferencije 13.09.2022. godine te je zamolio nazočne da iznesu prijedloge vezane za završnu konferenciju.

U kasnijoj raspravi je podržan navedeni prijedlog uz napomenu da je dogovoreno da se naknadno treba odrediti lokacija održavanja, kao i sami program konferencije, te da se svakako navedena konferencija ponovo poveže s obilježavanjem Dana Mediteranske obale, kao i 2021. godine.

Ad 5. Prijedlog zaključaka

Na sastanku su usvojeni sljedeći zaključci:

- 1) Usvojen je zapisnik s prethodnog II. Sastanka UO.
- 2) Svi prezentirani dokumenti su od strane UO prihvaćeni.
- 3) Zadužuje se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH za izradu prijedloga aktivnosti u svrhu pripreme Nacrta Zakona o moru i obali.
- 4) Prihvaćeno održavanje završne konferencije 13.09.2022. godine.

Ad 6. Ostala pitanja, prijedlozi, problemi

Po ovoj točci Dnevnog reda nije bilo rasprave.

Gosp. Senad Orašić se na kraju zahvalio svima na dolasku i sudjelovanju.

Sastanak je završen u 13:20 sati.

Zapisnik sačinio:

Josip Njavro, NPC

Prilozi:

- Prilog 1 – Dnevni red
- Prilog 2 – Zapisnik s II. sjednice Upravnog odbora
- Prilog 3 – Prezentacija „Analiza bosanskohercegovačkog pravnog okvira u odnosu na odredbe Mediteranskog ICZM protokola“
- Prilog 4 – Prezentacija “Mehanizam koordinacije za IUOP u BiH“
- Prilog 5 – Prezentacija “Prilagodba klimatskim promjenama: obala – zaleđe“
- Prilog 6 – Prezentacija „IMAP BiH“
- Prilog 7 – Nacrt Odлуке o transponiranju zahtjeva EO_BHS